

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.1.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร จำนวน 854 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางประมาณกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) หลังจากนั้นได้ทำการสุ่มผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหารในแต่ละโรงเรียน กระจายไปตามอำเภอต่าง ๆ ทั้ง 17 อำเภอ กำหนด สัดส่วนของแต่ละอำเภอและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการ จับฉลากได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 242 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ช่วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 144 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 386 คน มีรายละเอียดจำนวน ประชากรและกลุ่ม ตัวอย่าง ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและตำแหน่ง

สำนักงาน	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยผู้บริหาร		รวม	
	การประถมศึกษา					
อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. เมืองสกลนคร	75	29	40	25	115	54
2. กุดบาก	30	12	19	12	49	24
3. กุสุมาลย์	27	10	11	7	38	17
4. บ้านม่วง	43	17	14	9	57	26
5. พรรณานิคม	56	22	9	5	65	27
6. พังโคน	30	12	11	7	41	19
7. วานรนิวาส	80	31	21	13	101	44
8. วาริชภูมิ	28	11	8	5	36	16
9. สว่างแดนดิน	88	34	24	15	112	49
10. ส่องดาว	21	8	8	5	29	13
11. อากาศอำนวย	42	16	10	6	52	22
12. นิคมน้ำอุ่น	9	4	3	2	12	6
13. ค้าตากกล้า	20	8	13	8	33	16
14. เฝ้าไร่	10	4	8	5	18	9
15. โคกศรีสุพรรณ	18	7	8	5	26	12
16. เจริญศิลป์	27	10	14	9	41	19
17. โพนนาแก้ว	19	7	10	6	29	13
รวม	623	242	231	144	854	386

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการ ในการบริหารโรงเรียน 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน โดยใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการตามแนวคิด ของวิกเตอร์ เอช วรูม และฟิลลิป ดับบลิว เยตตัน (Victor H. Vroom and Phillip w. Yetton, 1973) แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหารการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคของการตัดสินใจสั่งการ ในงานบริหารการศึกษาของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

สำหรับรายละเอียดแต่ละตอนของแบบสอบถามมีดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ และข้อมูลของโรงเรียน ประกอบด้วยข้อความทั้งสิ้น จำนวน 9 ข้อ จำแนกได้ ดังนี้

1) สถานภาพของผู้ตอบ ประกอบด้วยข้อความทั้งสิ้น จำนวน 5 ข้อ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และระยะ เวลาที่ดำรงตำแหน่ง

2) สถานภาพของโรงเรียน ประกอบด้วยข้อความทั้งสิ้น จำนวน 4 ข้อ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน จำนวนตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหาร การจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน และรายละเอียดของการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในงานบริหารการศึกษา 6 งาน ตามวิธีการตัดสินใจสั่งการของ วิกเตอร์ เอช. วรูม และฟิลลิป ดับบลิว. เยตตัน (Victor H. Vroom and Phillip W. Yetton, 1973) ประกอบด้วยข้อความทั้งสิ้น จำนวน 40 ข้อ จำแนกได้ดังนี้

1) งานวิชาการ	จำนวน	11	ข้อ
2) งานบุคลากร	จำนวน	8	ข้อ
3) งานกิจการนักเรียน	จำนวน	7	ข้อ
4) งานธุรการการเงินและพัสดุ	จำนวน	5	ข้อ
5) งานอาคารสถานที่	จำนวน	3	ข้อ
6) งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	จำนวน	6	ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการตัดสินใจสั่งการ ในงานบริหารการศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 15 ข้อ คำถามเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยให้ความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน มีปัญหาและอุปสรรคระดับมากที่สุด
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน มีปัญหาและอุปสรรคระดับมาก
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน มีปัญหาและอุปสรรคระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน มีปัญหาและอุปสรรคระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

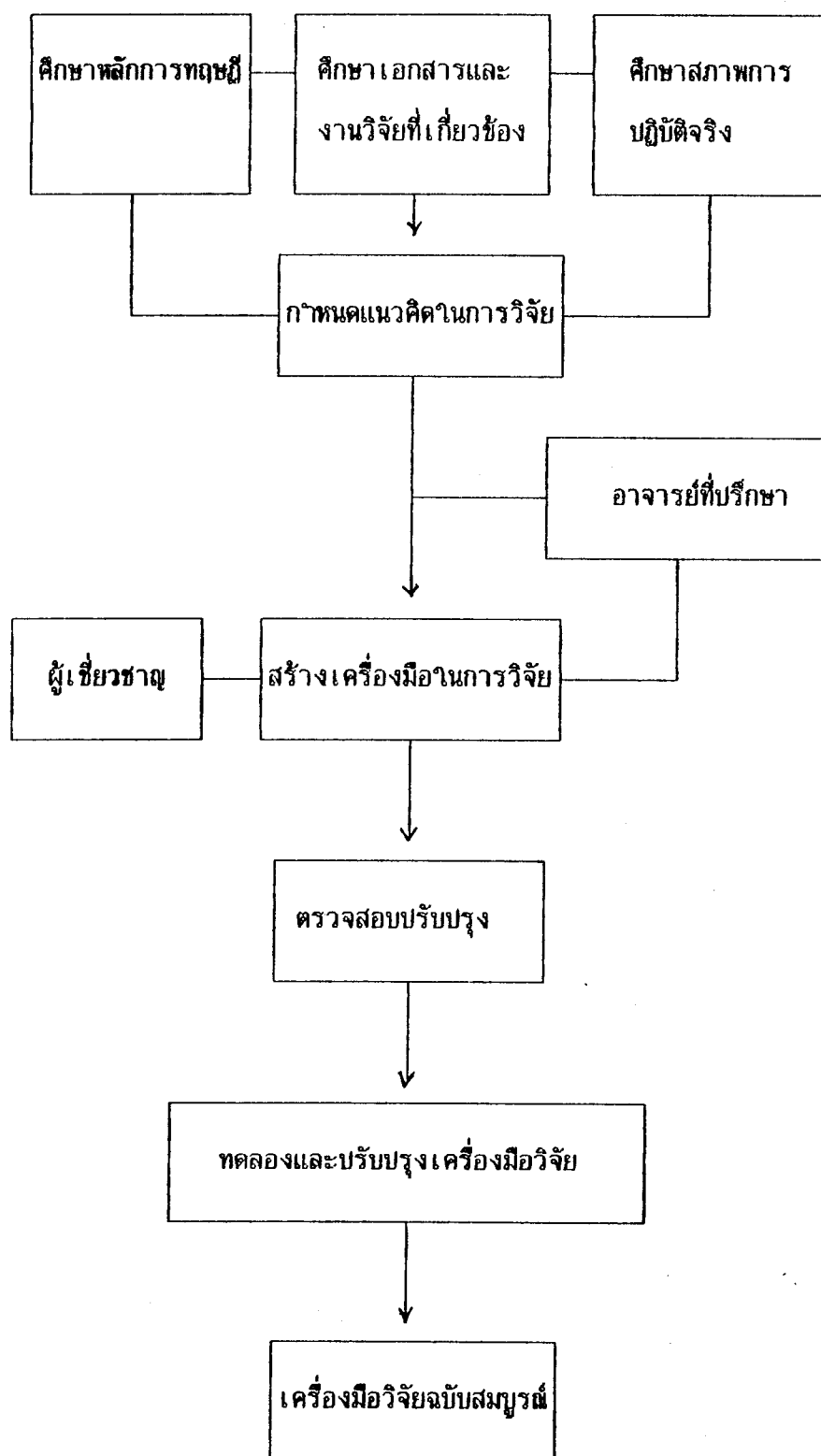
เครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่สร้างขึ้นเอง ภายใต้การควบคุมให้คำแนะนำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการในงานบริหารการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษา
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ร่างแบบสอบถามและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข
- 3) นำเครื่องมือวิจัยที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) ทั้งความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)
- 4) นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขแล้วทำการทดลอง (Try out) กับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ

ประถมศึกษาอำเภอเวียง จังหวัด ขอนแก่น จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีวิธีการของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92

5) ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ซึ่งรายละเอียดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ได้นำเสนอไว้ในแผนภูมิที่ 8 ในหน้าถัดไป

แผนภูมิที่ 8 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดย

- 1) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ได้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไป ถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
- 2) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 คน
- 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ส่งไปยังโรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสกลนคร เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามแล้วเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง โดยดำเนินการในระหว่างวันที่ 20 กันยายน 2537 ถึง วันที่ 20 ตุลาคม 2537 และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน เพื่อใช้ในการวิจัย 367 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.07 ของแบบสอบถามทั้งหมด^๕

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 367 ฉบับ ปรากฏว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ทั้ง 367 ฉบับ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลของโรงเรียน วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นตาราง และความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางและความเรียง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการตัดสินใจสั่งการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอเป็นตาราง และความเรียง นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์คะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$)
- 3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)